

Allmennpedagogikk og spesialpedagogikk

Kristine Berdal

19.03.2025

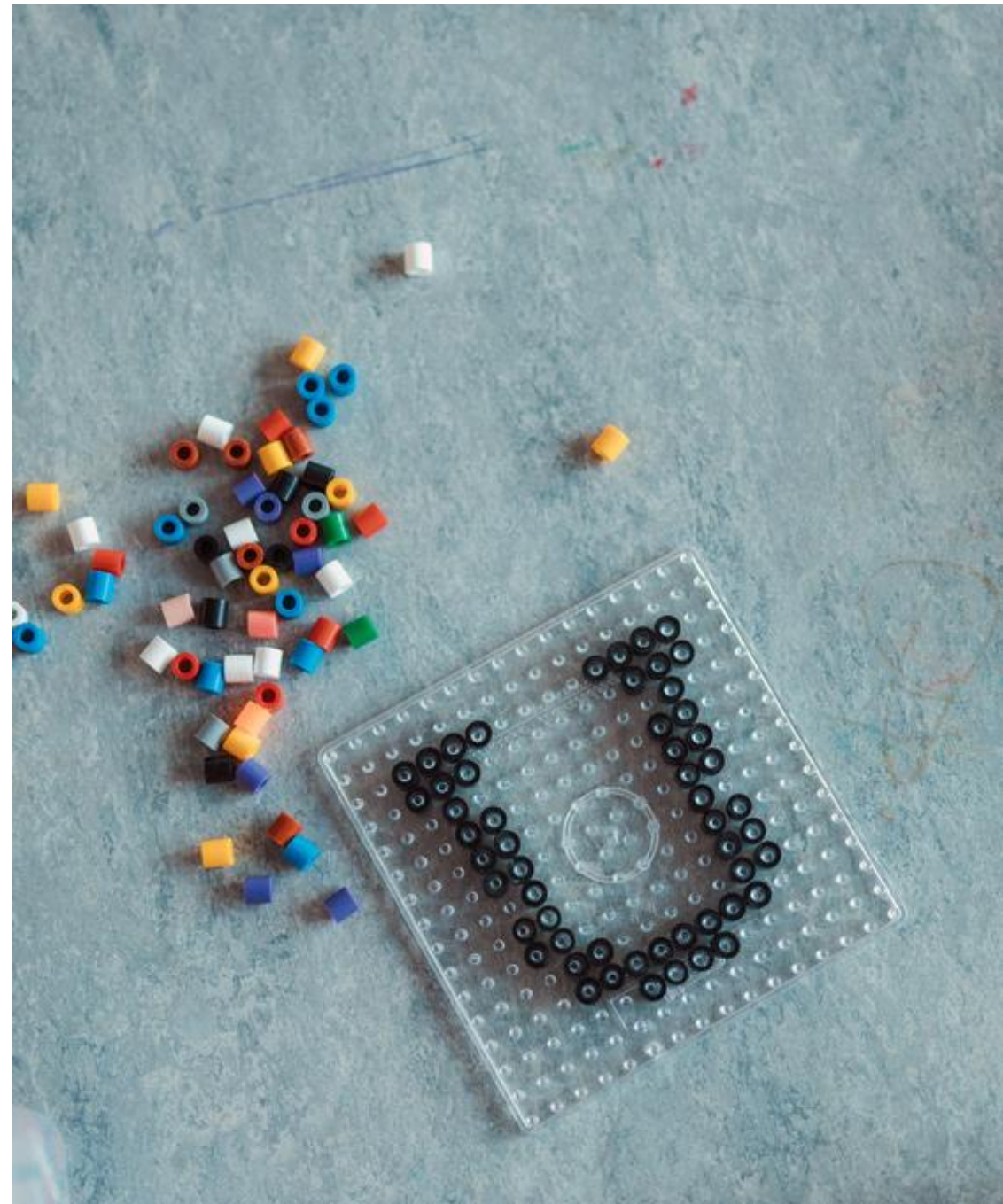

Foto: Oda Hveem

Dagens økt

Lovverket

Utvikling over tid

Erfaringsdeling

Ryddde i oppgavene?

Hva sier barnehageloven?

§ 31. Rett til spesialpedagogisk hjelp

Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage.

Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter.

Spesialpedagogisk hjelp kan gis til barnet individuelt eller i gruppe. Hjelpen skal omfatte tilbud om foreldrerådgivning.

Kommunen skal oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp for barn bosatt i kommunen.

§ 34. Sakkyndig vurdering

Før kommunen eller fylkeskommunen fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp, skal det foreligge en sakkyndig vurdering av om barnet har særlige behov for spesialpedagogisk hjelp.

I den sakkyndige vurderingen skal det utredes og tas standpunkt til blant annet:

- a. om det foreligger sen utvikling og lærevansker hos barnet
- b. realistiske mål for barnets utvikling og læring
- c. **om barnets behov kan avhjelpes innenfor det ordinære barnehagetilbudet**
- d. hvilken type hjelp og organisering som vil bidra til barnets utvikling og læring
- e. hvilket omfang av spesialpedagogisk hjelp som er nødvendig, og hvilken kompetanse de som gir hjelpen bør ha

§ 37. Barn med nedsatt funksjonsevne

Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Plikten til tilrettelegging omfatter ikke tiltak som innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen. Ved vurderingen av om tilretteleggingen innebærer en uforholdsmessig byrde, skal det særlig legges vekt på tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer, de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen og virksomhetens ressurser.

Kommunen fatter vedtak om tilrettelegging av barnehagetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte (kap7, rammeplanen)

Barnehagen skal tilpasse det **allmennpedagogiske tilbudet** etter barnas behov og forutsetninger, **også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder**. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Hvis det er grunn til å tro at **barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet**, skal barnehagen opplyse **foreldrene** om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Skillet mellom tilrettelegging av barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne og spesialpedagogisk hjelp

Barnehagen har en plikt til å ta hensyn til hvert enkelt barn og gjøre individuelle tilpasninger innenfor det ordinære barnehagetilbudet.

Tilbudet skal tilpasses ut fra blant annet barnets funksjonsnivå. Det følger av blant annet barnehageloven § 2.

Gapet mellom ressurser, kompetanse og barnets beste

Utvikling over tid

Flere barn går i barnehagen

Mer sammensatt barnegrupper?

Fokus og ambisjon om tidlig innsats

Barnehagen som en del av utdanningsløpet

Foto: Oda Hveem

Kommunene melder om stadig økning i midler brukt til spesialpedagogikk

Spesialpedagogisk hjelp

I 2023 hadde 9733 barn vedtak om spesialpedagogisk hjelp, noe som tilsvarer 3,6 prosent av barna i barnehagen. Det har vært en svak og jevn økning i andelen barn som får spesialpedagogisk hjelp de siste fem årene. Andelen barn som får spesialpedagogisk hjelp øker med barnas alder. 71 prosent av barna som får spesialpedagogisk hjelp er gutter.

Forventninger

Foreldre

PPT

Styrer

Dine egne

Andre kollegaer

Snakk sammen:

Hvilke oppgaver opplever dere at ligger innenfor det allmennpedagogiske arbeidet til barnehagelæreren, knyttet til kap. 7 i rammeplanen

Snakk sammen:

Hvilke oppgaver mener dere ligger utenfor det allmennpedagogiske arbeidet?

Har dere slike oppgaver?

Tilsyn avdekket brudd på pedagognormen

Fra tilsynsrapporten

Når kommunen fatter vedtak om spesialpedagogisk hjelp kapittel VII, kan dette utløse ekstra ressurser i form av ekstra personal. Typisk kan et vedtak om spesialpedagogisk hjelp, gi barnet rett på årstimer med spesialpedagog/pedagog. Slik ressurs skal komme i tillegg til grunnbemanningen i det ordinære barnehagetilbudet, som alle barna har krav på. (...)

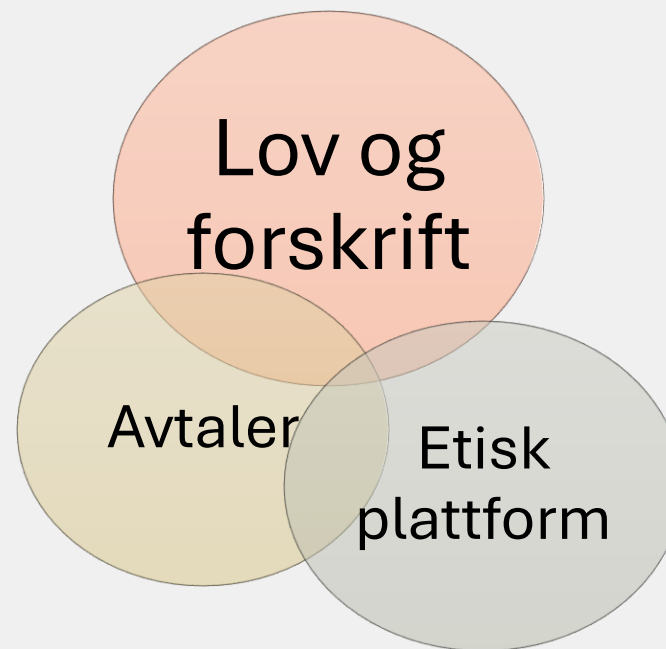
Statsforvalteren vil påpeke at når ressursene kommer i tillegg, betyr det at en og samme pedagog ikke kan ha rollen som pedagogisk leder, parallelt med å gjennomføre vedtak om spesialpedagogisk hjelp. Dette gjelder uavhengig av om den spesialpedagogiske hjelpen gjennomføres på avdelingen, i liten gruppe eller en til en. (...)

Statsforvalteren støtter Strand kommune i arbeidet med å se det allmennpedagogiske og det spesialpedagogiske tilbudet i en sammenheng. Kompetanseløftet skal bidra til at ansatte i barnehager og skoler får kompetanse til å forebygge utenforskap, fange opp utfordringer og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert de som har behov for særskilt tilrettelegging. Med dette vil en kunne ivareta et større mangfold gjennom ordinært barnehagetilbud. Statsforvalteren vil likevel presisere at lovverket fremdeles stiller de samme kravene til sakkyndig vurdering og vedtak for de barna som har et særskilt behov, og som ikke kan ivaretas innenfor det ordinære barnehagetilbudet. Når pedagogisk psykologisk tjeneste tilrår spesialpedagogisk hjelp for et barn, er det fordi barnets behov ikke kan tas hånd om innenfor ordinært barnehagetilbudet.

Hvor går grensen mellom det allmennpedagogiske og det spesialpedagogiske i barnehagen?

Finnes det en klar grensegang?

Hvordan kan vi bruke lov og rettigheter til å sette grenser for arbeidsoppgaver?

Rydde i oppgaver og ansvar?

